

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 6.11.2008
KOM(2008) 703 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Wykorzystanie potencjału rynku wewnętrznego dzięki pogłębionej współpracy
administracyjnej**

{SEC(2008)2743}

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Wykorzystanie potencjału rynku wewnętrznego dzięki pogłębionej współpracy
administracyjnej**

**Sprawozdanie z postępu prac nad Systemem Wymiany Informacji na Rynku
Wewnętrznym (IMI)**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

1. WPROWADZENIE

Europejscy obywatele i podmioty gospodarcze korzystają każdego dnia z wielu atrakcyjnych możliwości, jakie oferuje im jednolity rynek. Mogą sprzedawać swoje usługi i produkty za granicą, a także zakładać oddziały swoich przedsiębiorstw na innych rynkach. Obywatele mają dostęp do usług oferowanych w innych państwach członkowskich i mogą wybierać korzystniejsze rozwiązania. Osoba, która chciałaby pracować w innym państwie członkowskim UE jako farmaceuta, dentysta lub nauczyciel, nie napotka przeszkód w realizacji swoich planów, gdyż jej kwalifikacje zawodowe są uznawane w całej Unii Europejskiej.

Na tym właśnie polega rynek wewnętrzny – jest to wspólna przestrzeń, w której może się rozwijać bez przeszkód działalność gospodarcza, obywatele są w stanie realizować swoje ambicje a wysiłek i dynamizm są wynagradzane. Rynek jednolity jest jednym z podstawowych elementów gospodarki europejskiej. Przyniósł ze sobą korzyści związane ze wzrostem i zatrudnieniem, a także z poszerzeniem możliwości wyboru dla konsumentów oraz konkurencyjnością. Jednak **pełne wykorzystanie jego potencjału będzie możliwe tylko wtedy, gdy prawodawstwo będzie funkcjonowało zgodnie z przyświecającymi mu celami.**

Swobodny przepływ towarów, usług, osób i kapitału opiera się na ramach prawnych, których podstawą jest bezpośrednie stosowanie przepisów traktatowych, zharmonizowanych przepisów europejskich oraz przepisów krajowych. Zadanie wprowadzenia i zapewnienia zgodności z tymi przepisami spoczywa w praktyce na dużej liczbie organów publicznych i innych organów w 27 państwach członkowskich UE i 3 krajach EFTA należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).

Brak zaufania do ram prawnych oraz organów nadzorczych innych państw członkowskich spowodował powielenie przepisów i podwojenie kontroli, którym poddana jest działalność transgraniczna. Do tej pory było to jednym z głównych wyzwań dla sprawnego funkcjonowania rynku jednolitego.

Państwa członkowskie powinny ściśle ze sobą współpracować i budować nawzajem zaufanie do swoich systemów. Zapewni to nie tylko skuteczny nadzór nad usługodawcami, lecz również pomoże uniknąć zwielokrotnienia liczby kontroli, której poddawanych jest wielu obywateli, podmiotów gospodarczych oraz

usługodawców. Skuteczną współpracę i wzajemne zaufanie można jednak zbudować jedynie w oparciu o regularne kontakty i łatwy dostęp do informacji.

Organizacja sieci umożliwiającej pełne wykorzystanie zalet prawodawstwa dotyczącego rynku wewnętrznego stanowi ambitne wyzwanie, ponieważ na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym istnieje wiele różnych właściwych organów. Większa liczba języków i złożoność wynikająca z rozszerzenia podniosły poprzeczkę jeszcze wyżej i zwiększyły potrzebę stworzenia systemu informacyjnego, który ułatwiłby relacje pomiędzy państwami członkowskimi.

Za skuteczne stosowanie przepisów z zakresu rynku wewnętrznego na swoich terytoriach odpowiadają poszczególne państwa członkowskie. Aby współpracować ze sobą i z Komisją, potrzebują one jednak narzędzi, które umożliwią obywatelom i przedsiębiorstwom skorzystanie w pełni z przysługujących im praw. System Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym (IMI) został opracowany w odpowiedzi zarówno na to zapotrzebowanie, jak i na zobowiązania prawne przewidziane w dyrektywie o usługach, dotyczące utworzenia elektronicznego systemu wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi¹.

IMI umożliwi państwom członkowskim wypełnianie ich zobowiązań prawnych związanych z wymianą informacji. Umożliwi także realizowanie nowych form współpracy administracyjnej, które nie byłyby możliwe bez wsparcia w postaci elektronicznego systemu informacyjnego. System ten ma być wydajnym i skutecznym środkiem obniżenia kosztów jednostkowych komunikacji pomiędzy państwami członkowskimi, która jest koniecznym elementem właściwego wdrażania prawodawstwa dotyczącego rynku wewnętrznego. IMI przyczyni się tym samym do zbudowania zaufania, które umożliwi sprawne funkcjonowanie jednolitego rynku oraz pełne wykorzystanie jego potencjału.

2. KONTEKST PRAWNO-POLITYCZNY

W marcu 2006 r. państwa członkowskie poparły projekt stworzenia IMI. Decyzja ta została podjęta w świetle znaczenia współpracy administracyjnej w tworzeniu dynamicznego rynku jednolitego zgodnie z tym, co zaleca strategia lizbońska, która stanowi, że „[...] środki te, w połączeniu z [...] dyrektywą o usługach oraz poprawą współpracy administracyjnej pomiędzy państwami członkowskimi, pomogłyby w osiągnięciu nowego dynamizmu działalności gospodarczej i zatrudnienia w UE”².

IMI pomoże również w lepszym stosowaniu prawa wspólnotowego na poziomie krajowym, a tym samym przyczyni się do realizacji programu wdrażania zasad lepszego stanowienia prawa w UE³. System IMI powinien być także postrzegany w

¹ Zob. dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym, Dz.U. L 2006/376, s. 36, art. 34 ust. 1.

² Zob. Komunikat Komisji na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej COM (2006) 30 wersja ostateczna „Czas wrzucić wyższy bieg – nowe partnerstwo na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”, s. 18.

³ Zob. Komunikat Komisji Europejskiej dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów COM(2006) 689 „Strategiczny przegląd procesu lepszego stanowienia prawa w Unii Europejskiej”, s. 3.

kontekście Planu działania na rzecz administracji elektronicznej w ramach inicjatywy i2010⁴ oraz jego celu dotyczącego „sprawnego i skutecznego funkcjonowania”.

IMI jest wielojęzycznym narzędziem stworzonym na potrzeby UE liczącej 27 państw członkowskich i 23 języki urzędowe. Wielojęzyczność może być źródłem korzyści i bogactwa, jednak wiąże się z nią również kilka wyzwań⁵. Dzięki użyciu nowych technologii wspomaganych przez pracę tłumaczy i udostępnienie funkcji tłumaczenia automatycznego, IMI jest dobrym przykładem konkretnych środków, po jakie może sięgnąć UE w celu zminimalizowania tych przeszkód i wyeliminowania luki komunikacyjnej między poszczególnymi administracjami w Europie.

Zgodnie z postanowieniami przeglądu dotyczącego rynku jednolitego, przedstawionego przez Komisję w listopadzie 2007 r., w obszarze modernizacji zarządzania rynkiem jednolitym w celu sprostania potrzebom XXI wieku, **IMI przyczyni się do wypracowania bardziej skutecznego, zdecentralizowanego i opartego na współpracy w sieci podejścia do współpracy transgranicznej**⁶.

IMI został zaprojektowany jako narzędzie wspierające współpracę administracyjną w odniesieniu do ogółu prawodawstwa dotyczącego rynku wewnętrznego. Na pierwszym etapie zapewni wsparcie w stosowaniu nowej dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (2005/36/WE)⁷ i dyrektywy o usługach (2006/123/WE)⁸.

Rozwój IMI, jak również wymagane środki towarzyszące takie jak warsztaty szkoleniowe oraz materiały typu e-learning, są finansowane z programu IDABC, promującego europejskie usługi eGovernment⁹. Całkowita kwota środków z programu przeznaczonych na IMI wynosi 1,82 mln EUR.

3. JAK TO DZIAŁA

Systemem Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym (IMI) jest narzędziem elektronicznym umożliwiającym państwom członkowskim usprawnienie codziennej współpracy przy wdrażaniu prawodawstwa dotyczącego rynku wewnętrznego. IMI

⁴ Zob. Komunikat Komisji Europejskiej do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, COM(2006) 173 „Plan działania na rzecz administracji elektronicznej w ramach inicjatywy i2010: przyspieszenie wprowadzania elektronicznych usług administracji publicznej w Europie z korzyścią dla wszystkich”, s. 6.

⁵ Zob. Komunikat Komisji Europejskiej do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, COM(2008) 566, „Wielojęzyczność: atut dla Europy i wspólne zobowiązanie”.

⁶ Zob. Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Jednolity rynek na miarę Europy XXI wieku” COM(2007)724, s.12-14.

⁷ Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, Dz.U. L 2005/255, s.22 (w szczególności art. 8, 50 i 56).

⁸ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym, Dz.U. L 2006/376, s. 36. (w szczególności art. 28-36).

⁹ Decyzja 2004/387/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie interoperatywnego świadczenia ogólnoeuropejskich usług eGovernment dla administracji publicznej, przedsiębiorstw i obywateli (IDABC), Dz.U. L 2004/144 z poprawkami wprowadzonymi w Dz.U. L 181 z 18.5.2004, s. 25.

wspiera właściwe organy w państwach członkowskich, pomagając im w pokonywaniu istotnych barier praktycznych w komunikacji, takich jak odmienne kultury administracyjne i kultury pracy, różne języki i brak jasno określonych partnerów w innych państwach członkowskich. Jego celem jest zwiększenie skuteczności i wydajności codziennej wzajemnej współpracy państw członkowskich.

IMI jest bezpieczną aplikacją internetową dostępną dla organów administracji wszystkich 30 krajów EOG. System jest dostępny we wszystkich językach urzędowych UE i stanowi narzędzie wymiany informacji pomiędzy administracjami w całym EOG. Aby z niego korzystać, nie jest konieczna znajomość struktur administracyjnych w innych państwach członkowskich.

IMI stanowi dla właściwych organów państw członkowskich proste narzędzie do odnajdywania organów w innych państwach członkowskich oraz wysyłania do nich wniosków o udzielenie informacji przy wykorzystaniu zorganizowanych zestawów pytań sformułowanych w oparciu o określone obszary prawodawstwa UE. Pytania zostały uprzednio przetłumaczone na wszystkie języki urzędowe przez służby tłumaczeniowe Komisji Europejskiej, a zatem stanowią wiarygodne i prawnie obowiązujące wsparcie językowe.

4. ZASADY PODSTAWOWE

IMI opracowano w oparciu o trzy główne zasady:

- system nie nakłada na państwa członkowskie dodatkowych obowiązków w zakresie współpracy administracyjnej ponad te, które zapisano już w odpowiednich przepisach dotyczących rynku wewnętrznego;
- zapewnia elastyczność w celu poszanowania różnorodności administracyjnych struktur i kultur w Europie;
- jest on jednolitym system opierającym się na elementach podstawowych nadających się do ponownego użycia; został zaprojektowany tak, by był w stanie obsługiwać wiele aktów prawodawczych dotyczących rynku wewnętrznego, aby w przyszłości uniknąć powielania systemów informacyjnych.

5. KORZYŚCI

Dzięki pogłębionej współpracy administracyjnej IMI przyczynia się do pełnego wykorzystania potencjału rynku wewnętrznego w następujący sposób:

- państwa członkowskie zarządzają **jedną relacją z siecią** zamiast 29 relacjami dwustronnymi;
- państwa członkowskie porozumiewają się ze sobą przy użyciu jasnej, **przejrzystej i uzgodnionej metody pracy**;
- państwa członkowskie mogą **odnaleźć właściwego partnera do dyskusji** w innym państwie członkowskim;

- **problemy językowe zostaną ograniczone** dzięki uprzednio przetłumaczonym i uporządkowanym informacjom na ekranie, którym towarzyszy nieformalna pomoc w formie automatycznego tłumaczenia tekstu własnego¹⁰;
- współpraca administracyjna w obszarach, w których **wcześniej była niemożliwa**, obecnie **staje się wykonalna**;
- dzięki wymianie informacji z innymi państwami członkowskimi **oszczędza się zasoby i czas**;
- **poprawia się jakość obsługi** (większa przejrzystość i przewidywalność).

Dzięki użyciu szeregu ogólnych, nadających się do ponownego użycia elementów podstawowych, przy minimalnych kosztach dodatkowych do systemu IMI można dodać nowe aplikacje wspierające stosowanie innych dyrektyw (pod warunkiem że nie wymaga to wprowadzenia dodatkowych, złożonych procedur). System IMI umożliwia uniknięcie niepotrzebnego powielania operacji, zmniejsza koszty i umożliwia stworzenie prawdziwej sieci wymiany informacji.

6. OCHRONA DANYCH

W związku z tym że IMI jest używany do wymiany danych osobowych, istotne jest zagwarantowanie wysokiego poziomu ich ochrony. Odpowiednie przepisy w zakresie ochrony danych stosują się do IMI w pełnym zakresie¹¹. IMI pomaga zachować zgodność z tym prawodawstwem w sytuacji gdy administracje krajowe prowadzą wymianę danych osobowych, gdyż jasne jest, jakie kategorie informacji, z kim i na jakich warunkach podlegają wymianie w jego ramach. Komisja w specjalnej decyzji określa również funkcje, prawa i obowiązki użytkowników systemu IMI w zakresie ochrony danych¹². Decyzja ta przekłada funkcjonowanie IMI na warunki prawne.

Grupa Robocza ds. Ochrony Danych (art. 29), w której uczestniczą krajowe organy ochrony danych oraz Europejski Inspektor Ochrony Danych (EDPS), wydała opinię na temat najlepszego sposobu zapewnienia zgodności IMI z odpowiednim prawodawstwem w zakresie ochrony danych¹³.

¹⁰ IMI zawiera link do serwisu tłumaczeń automatycznych Komisji Europejskiej (ECMT). Narzędzie to pomaga użytkownikom w zrozumieniu wszelkich komentarzy własnych zamieszczonych w związku z wnioskiem w systemie IMI. ECMT obsługuje ograniczoną liczbę par językowych. Tłumaczenia ECMT nie mogą mieć mocy wiążącej do celów prawnych. W razie konieczności użytkownikom zaleca się zatem skorzystanie, według ich uznania, ze wsparcia w postaci tłumaczeń urzędowych i zawodowych.

¹¹ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, Dz.U. L 1995/281, s. 31; Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych, Dz.U. 2001/8, s. 1.

¹² Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie wdrożenia systemu wymiany informacji w ramach rynku wewnętrznego (IMI) pod względem ochrony danych osobowych, Dz.U. 2008/13, s. 18.

¹³ Artykuł 29 – Grupa Robocza ds. Ochrony Danych, Opinia 7/2007 w sprawie kwestii dotyczących ochrony danych związanych z systemem wymiany informacji w ramach rynku wewnętrznego (WP140, 01911/07), 21.09.2007.

Ponadto EDPS przygotował również opinię na temat decyzji Komisji w sprawie IMI¹⁴. Mając na uwadze fakt, iż zasięg i zastosowania IMI ulegną zostaną w przyszłości rozszerzone, Europejski Inspektor Ochrony Danych jest zdania, że w ramach prawnie wiążącego prawodawstwa wspólnotowego konieczne jest zapewnienie konkretnych zabezpieczeń w zakresie ochrony danych, wykraczających poza istniejące i stosowane obecnie prawodawstwo w zakresie ochrony danych. EDPS zgadza się jednak z opinią, według której przed podjęciem decyzji w sprawie dodatkowych przepisów szczególnych może okazać się konieczne uzyskanie pewnego doświadczenia w zakresie praktycznego wykorzystania IMI. Komisja podjęła zatem decyzję o zastosowaniu podejścia stopniowego.

W ramach pierwszego etapu Komisja nakreśli wytyczne w sprawie IMI oraz ochrony danych dla właściwych organów mających stać się użytkownikami IMI. Wytyczne te przyjmą formę zalecenia Komisji, którego przyjęcie planowane jest na początek 2009 r., i będą stanowić uzupełnienie do decyzji Komisji w sprawie IMI, przedstawiając najlepszy sposób stosowania istniejących przepisów w sprawie ochrony danych w trakcie korzystania z IMI przez właściwe organy. W celu przeprowadzenia oceny konieczności stworzenia dodatkowego, prawnie wiążącego prawodawstwa wspólnotowego, Komisja zbada we współpracy z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych praktyczne oddziaływanie tych wytycznych.

7. BIEŻĄCA SYTUACJA

Od marca 2006 r. państwa członkowskie i Komisja intensywnie ze sobą współpracowały w ramach Komitetu Doradczego ds. Rynku Wewnętrznego w celu uzgodnienia szczegółowych wymogów dotyczących IMI. Współpraca ta stanowi dobry przykład nowych stosunków roboczych oraz nowego podejścia, które są konieczne do osiągnięcia postępów w ramach bardziej zdecentralizowanego i opartego na współpracy w sieci rynku jednolitego. Korzyści wypływające z systemu w rodzaju IMI można osiągnąć jedynie dzięki podejściu partnerskiemu¹⁵.

IMI zainaugurowano w listopadzie 2007 r. jako narzędzie wspierające stosowanie przepisów dotyczących współpracy administracyjnej zawartych w nowej dyrektywie w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. Początkowo państwa członkowskie skupiały się na identyfikacji i rejestracji odpowiednich organów właściwych, które będą korzystać z systemu IMI. Do lutego 2008 r. uznano, że zarejestrowana została wystarczająca liczba właściwych organów, by rozpocząć pilotażowy projekt wymiany informacji. Projekt ten ograniczono do czterech zawodów (lekarze, farmaceuci, fizjoterapeuci i księgowi). W projekcie pilotażowym uczestniczyło 30 krajów EOG.

Celem projektu pilotażowego dotyczącego dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych było ocenienie, czy IMI będzie w stanie sprostać

¹⁴ Opinia Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie wdrożenia systemu wymiany informacji rynku wewnętrznego (IMI) pod względem ochrony danych osobowych (2008/49/WE), 22.02.2008.

¹⁵ Zob. Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Jednolity rynek na miarę Europy XXI wieku” COM(2007)724, s.12-14.

postawionym mu wymogom. Dawał on również państwom członkowskim możliwość przetestowania odpowiednich struktur organizacyjnych mających w przyszłości wspierać zastosowanie IMI na większą skalę. W czerwcu 2008 r. Komisja rozpoczęła ocenę projektu pilotażowego, która oparta została na danych statystycznych i informacjach zwrotnych uzyskanych od użytkowników systemu IMI.

Użytkownicy potwierdzili, że system IMI jest łatwy w obsłudze i że wywiązuje się z zadania wspierania transgranicznej współpracy administracyjnej. Stopień wykorzystania systemu wzrósł w trakcie projektu pilotażowego, co wskazuje na to, że właściwe organy dostrzegły korzyści płynące z korzystania z systemu IMI¹⁶. Szczególnie pozytywne informacje zwrotne uzyskano w kwestii wsparcia językowego oraz możliwości wyszukiwania właściwych organów. Jednak w celu spełnienia wymogów wszystkich państw członkowskich konieczna będzie dalsza rozbudowa systemu.

8. DALSZE DZIAŁANIA

Komisja uważa, że wyniki projektu pilotażowego dotyczącego dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych wskazują na to, że system **IMI zapewnia wsparcie potrzebne do zacieśnienia współpracy administracyjnej i powinien zostać uznany za system operacyjny** dla tej dyrektywy. W celu umożliwienia efektywnego przejścia z fazy pilotażowej do operacyjnej należy najpierw rozszerzyć go na pozostałych pięć zawodów (pielęgniarki, lekarze dentyści, lekarze weterynarii, położne i architekci), w przypadku których stosuje się zasadę automatycznego uznawania kwalifikacji. Ponadto w ramach ogólnego systemu uznawania wybrane zostaną dwa dodatkowe zawody. Gdy system będzie działał prawidłowo dla wszystkich tych zawodów, należy rozpocząć jego stopniowe rozszerzanie na inne zawody zgodnie z istniejącym zapotrzebowaniem.

Rozdział dyrektywy o usługach dotyczący współpracy administracyjnej zawiera szczegółowe przepisy w sprawie wzajemnej pomocy między państwami członkowskimi oraz sposobu jej organizacji¹⁷. I tak w art. 28 ust. 6 dyrektywy o usługach wymaga się, by państwa członkowskie dostarczały informacje, o które zwrócą się inne państwa członkowskie lub Komisja, drogą elektroniczną i w najkrótszym możliwym terminie. Natomiast art. 34 ust. 1 dyrektywy o usługach stawia wymóg, by Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, ustanowiła elektroniczny system wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi, z uwzględnieniem istniejących systemów.

IMI został ustanowiony przez Komisję i państwa członkowskie w celu ułatwienia wymaganej wymiany informacji. Informacje związane z dyrektywą o usługach będą musiały wymieniać liczne organy właściwe na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym. Dlatego też Komisja oraz państwa członkowskie przygotowują projekt

¹⁶ Wszelkie informacje zwrotne opierają się na uwagach otrzymanych od państw członkowskich. W celu uzyskania dodatkowych informacji na temat projektu pilotażowego dotyczącego dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, zob. towarzyszący jej dokument roboczy służb Komisji.

¹⁷ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym, Dz.U. L 2006/376, s. 36. (w szczególności art. 28-36).

pilotażowy IMI na potrzeby dyrektywy o usługach. **Realizacja projektu pilotażowego na potrzeby dyrektywy o usługach rozpocznie się w styczniu 2009 r. i będzie trwać do dnia 28 grudnia 2009 r., kiedy to IMI musi stać się systemem w pełni operacyjnym w odniesieniu do dyrektywy o usługach.**

Na podstawie zalecenia Komisji¹⁸ popartego w konkluzjach Rady¹⁹ rozważa się obecnie możliwość wykorzystania systemu wymiany informacji jako wsparcia dla pogłębionej współpracy administracyjnej niezbędnej do usprawnienia praktycznego wdrażania dyrektywy 96/71/WE²⁰ dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług.

9. WYZWANIA

9.1.1. Warunki wstępne udanego wprowadzenia IMI

Wprawdzie Komisja zapewni odpowiednie wsparcie, jednak główna odpowiedzialność za wdrożenie i sprawne funkcjonowanie IMI spoczywa na państwach członkowskich. Każde z nich musi zdecydować o tym, jak w zależności od kontekstu krajowego wdrożyć IMI i zarządzać nim w najbardziej odpowiedni sposób. Podjęte w tym kierunku wysiłki powinny być rozpatrywane w kontekście możliwych do osiągnięcia korzyści²¹. Projekt pilotażowy na potrzeby dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych pokazał, że spełnione muszą zostać istotne warunki wstępne:

- państwa członkowskie muszą zrozumieć, na czym polega elastyczność systemu IMI, aby znaleźć najlepszy sposób interakcji między strukturami administracyjnymi a systemem IMI;
- wystarczająca liczba właściwych organów musi zostać zarejestrowana w systemie jako użytkownicy IMI;
- należy podjąć odpowiednie środki w celu podniesienia świadomości i zapewnienia szkolenia właściwym organom.

Spełnienie tych warunków wstępnych będzie witalne dla udanego przejścia do poziomu pełnej operacyjności systemu, zarówno w przypadku dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, jak i dyrektywy o usługach.

Oczywiste jest, że główne wyzwanie związane z wdrożeniem IMI i stworzeniem dobrze działającej sieci współpracy w UE jest wyzwaniem natury organizacyjnej, a

¹⁸ Zob. Zalecenie Komisji z dnia 3 kwietnia 2008 r. w sprawie pogłębionej współpracy administracyjnej w kontekście delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. C 89).

¹⁹ Rada apeluje do Komisji „o jak najszybsze utworzenie operacyjnej grupy zadaniowej, która po pierwsze dokona wstępnej analizy i wskaże, jakie konkretne systemy wymiany informacji można by zastosować, a po drugie wypowie się na temat najstosowniejszego i najbardziej opłacalnego technicznego wsparcia systemu wymiany informacji, w tym na temat możliwości wykorzystania konkretnej aplikacji w obrębie systemu wymiany informacji w ramach rynku wewnętrznego (IMI)”, konkluzje Rady z dnia 9 czerwca 2008 r. (9935/08, SOC 316), s. 3.

²⁰ Zob. Dz.U. L 18 z 21.1.1997 r., s. 1-6.

²¹ Zob. Sekcja 5 niniejszego komunikatu.

nie technicznej. **Nie wystarczy zbudować systemu komputerowego**, aby IMI przyniósł spodziewane korzyści w postaci zacieśnionej współpracy administracyjnej. **Do udanego wprowadzenia systemu konieczne jest podjęcie dodatkowych środków towarzyszących.** Właściwe organy muszą być w szczególności świadome korzyści, jakie niesie ze sobą IMI, oraz tego, w jaki sposób korzystać z systemu w zgodności z odpowiednimi wspólnotowymi aktami prawnymi oraz prawodawstwem dotyczącym ochrony danych. Na podstawie swoich doświadczeń uzyskanych w trakcie projektu pilotażowego dotyczącego dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, **za czynniki, od których w największym stopniu zależy powodzenie IMI, państwa członkowskie uznały szkolenie i podnoszenie świadomości na jego temat.**

9.1.2. *Wzajemna pomoc i współpraca administracyjna w ramach dyrektywy o usługach*

Kwestie techniczne

Aby zapewnić wsparcie dla stosowania przepisów dyrektywy o usługach dotyczących wzajemnej pomocy, aplikacja IMI wymaga dalszego rozbudowania. Dyrektywa o usługach wymaga nie tylko standardowej, codziennej wymiany informacji wykorzystującej procedury opracowane na potrzeby dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, lecz również przewiduje nowe, specyficzne procedury, jak procedura korzystania z odstępstw indywidualnych²² i mechanizm ostrzegania²³. W ścisłej współpracy z państwami członkowskimi trwają obecnie prace nad specyficznymi dostosowaniami systemu w celu uwzględnienia wymogów dyrektywy o usługach.

W związku z faktem, iż przewidywana liczba organów korzystających z IMI na potrzeby dyrektywy o usługach jest znacznie wyższa niż w przypadku dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, trwają również prace nad umożliwieniem organom samodzielnej rejestracji w systemie IMI. Komisja ma również zamiar dostarczyć interfejs tym państwom członkowskim, które posiadają już krajowe bazy danych właściwych organów dostępne online i które chciałyby przetransferować te dane do IMI.

Kwestie organizacyjne

Kluczową kwestią dla właściwego wdrożenia przepisów dyrektywy o usługach dotyczących współpracy administracyjnej będzie szkolenie i podnoszenie świadomości. Wzajemna pomoc w ramach stosowania przepisów dyrektywy o usługach będzie wymagała udziału dużej liczby właściwych organów. Organy te działają na szczeblu krajowym, regionalnym a w niektórych przypadkach – również lokalnym. Będzie to miało prawdopodobnie przełożenie na znaczne rozmiary i zróżnicowanie grupy użytkowników końcowych IMI. Będą oni wszyscy musieli zrozumieć, w jaki sposób IMI może ich wspierać w codziennej współpracy administracyjnej.

²² Zob. dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym, Dz.U. L 2006/376, s. 36, art. 18 i 35.

²³ Zob. dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym, Dz.U. L 2006/376, s. 36, art. 29 i 32.

Głównym wyzwaniem jest zagwarantowanie, by na początku 2010 r. znaczna liczba właściwych organów była odpowiednio wyposażona, aby możliwe było korzystanie z IMI na potrzeby przepisów dyrektywy o usługach dotyczących wzajemnej pomocy. Projekt pilotażowy IMI na potrzeby dyrektywy o usługach będzie zatem trwał przez cały rok 2009. Celem projektu pilotażowego jest upewnienie się, że zarejestrowana została wystarczająca liczba właściwych organów, że stworzono odpowiednie struktury organizacyjne i że do dnia 28 grudnia 2009 r. (termin wdrożenia dyrektywy o usługach) wszystkie państwa członkowskie będą w stanie korzystać z IMI w celu wypełniania wymogów dotyczących wzajemnej pomocy nałożonych na nie na mocy dyrektywy o usługach.

Komisja uważa, że w celu osiągnięcia pożądaných wyników konieczne jest zwiększenie ponad obecny poziom inwestycji w szkolenia i podnoszenie świadomości. Projekt pilotażowy IMI na potrzeby dyrektywy o usługach będzie znakomitą okazją do przyjrzenia się możliwym metodom szkolenia i podnoszenia świadomości oraz do oceny najbardziej efektywnych środków wspierających właściwe organy w korzystaniu z systemu IMI. W 2009 r. Komisja przeprowadzi ocenę *ex-ante*, aby przyrzeć się różnym wariantom i stwierdzić, czy ewentualnie istnieje potrzeba stworzenia wieloletniego programu szkoleń i wymiany na potrzeby stosowania przepisów dyrektywy o usługach dotyczących współpracy administracyjnej²⁴.

10. WNIOSKI

Pogłębiona współpraca transgraniczna ma coraz większe znaczenie dla funkcjonowania jednolitego rynku. Przekłada się to na włączanie do prawodawstwa dotyczącego rynku wewnętrznego specyficznych, a czasem szczegółowych przepisów dotyczących tej współpracy. Obowiązek wdrażania tych przepisów spoczywa na bardzo dużej liczbie organów działających na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. W Unii Europejskiej liczącej 27 państw członkowskich i 23 języki urzędowe współpraca ta może się odbywać w sposób satysfakcjonujący jedynie pod warunkiem, że będzie zorganizowana w sieci i przez nią wspierana.

Projekt pilotażowy IMI wykazał, że **Komisja musi odegrać ważną rolę katalizatora w organizowaniu opartej na współpracy w sieci, zdecentralizowanej współpracy między państwami członkowskimi.** Jednym z wyjątkowych atutów IMI jest fakt, że umożliwia on i wspiera współpracę między organami na wszystkich szczeblach zarządzania. Oferuje elastyczność, by mogło w nim znaleźć odzwierciedlenie wiele różnych modeli administracyjnych istniejących w Europie.

Informacje zwrotne uzyskane od właściwych organów-użytkowników IMI wskazują na to, że system jest łatwy w obsłudze i pomocny w zapewnianiu szybszej i jaśniejszej komunikacji transgranicznej. Umożliwia to właściwym organom szybkie podejmowanie bardziej świadomych decyzji, zapewniając w ten sposób lepszą obsługę obywatelom i podmiotom gospodarczym oraz zmniejszenie kosztów

²⁴ Artykuł 34 ust. 3 dyrektywy o usługach (2006/123/WE) wyraźnie stanowi, że „Komisja ocenia potrzebę ustanowienia wieloletniego programu w celu organizacji odpowiedniej wymiany urzędników i szkolenia”.

związanych z opóźnieniami. Komisja uważa, że projekt pilotażowy poświęcony dyrektywie w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych wykazał, że IMI jest w stanie sprostać stawianym mu wymogom. Jest zatem zdania, że IMI należy uznać za system gotowy do obsługi dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. **Komisja wzywa państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych środków w celu stopniowego rozszerzenia wykorzystania IMI na inne zawody.**

IMI zapewni równoległe system elektroniczny wspierający niezwykle szczegółowe wymogi w zakresie współpracy administracyjnej określone w dyrektywie o usługach. System na potrzeby dyrektywy o usługach musi być w pełni sprawdzony i funkcjonalny do terminu transpozycji dyrektywy, przypadającego na dzień 28 grudnia 2009 r. Dlatego też **Komisja wzywa państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych przygotowań w celu pełnego i aktywnego uczestnictwa od początku 2009 r. w projekcie pilotażowym dotyczącym wykorzystania IMI na potrzeby dyrektywy o usługach**, tak aby do terminu transpozycji dyrektywy były gotowe do spełnienia wymogów dotyczących wzajemnej pomocy.

W niniejszym komunikacie uwydatniono szereg istotnych warunków wstępnych, których spełnienie jest niezbędne do zagwarantowania, że IMI dostarczy spodziewanych korzyści. Projekt pilotażowy IMI wykazał znaczenie odpowiedniego poziomu zdolności administracyjnej zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym. Obejmują one infrastrukturę IT oraz umiejętności w tej dziedzinie, lepszą komunikację wewnętrzną i współpracę w sieci, jak również odpowiednie szkolenia oraz podnoszenie świadomości.

Istnieje paląca potrzeba intensyfikacji działalności na polu szkoleń i podnoszenia świadomości. Właściwe organy będące potencjalnymi użytkownikami IMI muszą zrozumieć ich wzajemne zobowiązania w zakresie pomocy i muszą być świadome wsparcia, jakie oferuje IMI oraz sposobu działania tego systemu w praktyce. Poprzez warsztaty szkoleniowe oraz materiały typu e-learning Komisja będzie nadal zapewniać wsparcie państwom członkowskim w obszarze szkoleń i podnoszenia świadomości.

Stopniowe rozszerzanie zastosowania IMI na inne zawody oraz uwzględnienie w nim wymogów dyrektywy o usługach doprowadzi do znacznego zwiększenia wykorzystania systemu. Wraz z rozwojem systemu zwiększy się znaczenie wymienionych powyżej czynników, od których w największym stopniu zależy powodzenie systemu. **Komisja wzywa zatem państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych kroków, w tym w szczególności działań w zakresie szkolenia i podnoszenia świadomości, w celu zapewnienia udanego wprowadzenia Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym.**